

Når bjergene viser tænder

Af Kristoffer Szilas

I slutning af 2009 tog Carsten Cooper-Jensen, Martin Ploug og jeg til Sichuan for at forsøge en bestigning af det 6079 meter høje, og hidtil ubestegne, bjerg Ren Zhong Feng. Dette bjerg skulle dog vise sig at være knapt så jomfrueligt som først antaget.

Martin og jeg havde egentlig andre ekspeditionsplaner, men en aften i Dansk Bjergklub kom Carsten over og viste os fotos taget af den japanske opdagelsesrejsende Tom Nakamura i Sichuan-provinsen i Kina. Carsten fortalte hvor let tilgangen var til de mange ubestegne toppe i området og fik os hurtigt overtalt til at ændre vores mål og snart var planlægningen i fuld gang.

To uger inden vi skulle rejse fra Danmark fik jeg dog en noget overraskende mail med en webadresse til en Ungarsk ekspeditions blog, som detaljeret beskrev deres igangværende bestigning af netop vores bjerg! Vi havde gennem en kinesisk agent købt en klatretilladelse som var ekstra dyr fordi bjerget var ubesteget, så i første omgang vi rasende over at kineserne ikke havde informeret os om at de allerede havde udbudt denne top til andre. Hvis den ungarske ekspedition kom på toppen havde vi spildt en masse penge, men vi var dog enige om at det ikke ville gøre nogen forskel for vores bestigning af bjerget. Om man er det første eller hold nummer ét tusind gør ikke noget ved oplevelsen, hvis bare alle de tidligere ekspeditioner har klatret i alpin stil og derfor ikke efterladt sig spor.

Én uge inden afrejsen til Kina tog situationen en ny drejning, da jeg modtog en mail fra en ungarsk journalist som ville have nogle oplysninger og fotos af mig omkring bjerget til en artikel om den ungarske ekspedition

som var meldt savnet! Jeg var lamslået og diskuterede hurtigt situationen med Carsten og Martin. Vi blev enige om at vi skulle af sted uanset hvad, men vi kunne ikke vide hvilke konsekvenser deres forsvinden ville få for os før vi var i Sichuan og det kunne være at de lokale myndigheder ikke ville lade os klatre bjerget.

Jeg havde tidligere oplevet at klatrere var omkommet på ruter kort tid før jeg selv gik i gang med en bestigning af både Eiger og Denali og havde desuden oplevet at miste en klatremakker på allernærmeste hold i Mont Blanc massivet. Fortrængte hændelser kom frem og jeg gik i de følgende dage og funderede over tingene. Egentlig var der ikke nogen tvivl om at vi skulle tage af sted og forsøge os på bjerget, selvfølgelig skulle vi det. Ingen bjergbestigere ville nogen siden bede andre klatrere om at stoppe bare fordi de kom ud for en ulykke, men forståelse fra ikke-klatrere skulle vi nok ikke regne med. Det gamle spørgsmål om hvorfor man udsætter sig selv for "unødvendig risiko" ville med sikkerhed dukke op blandt venner og bekendte der hørte om vores tur. Uanset hvor meget man prøver, kan man ikke forklare dem at de udfordringer og oplevelser som følger med bjergenes farer faktisk gør anstrengelserne det hele værd. Det er én af de ting der kun kan forstås ved selv at opleve det.

Vi ankom til Chengdu i Kina og blev modtaget af vores tolk og liaison officer. Dagen blev brugt på at købe forsyninger og efterfølgende kørte vi mod bjergene. Det fantastiske ved det bjerg vi havde valgt at købe tilladelse til var tilgængeligheden. To dage efter vi forlod Danmark stod vi i base campen i 3000 meters højde. Dette var kun muligt fordi en kæmpe dæmning var under opførelse for foden af vores bjerg, så det var et meget veludbygget vejssystem foruden fuld mobildækning!

De første par dage blev brugt på at finde en rute op i gennem dalen til at sætte vores første lejr op. Dette blev dog besværliggjort af at der kom isslag en af de første nætter. Et tyndt lag

is dækkede alt fra base campen og op, så vi måtte gå med steigeisen fra dag 1 i terræn som ellers burde kunne gås i kondisko. Vi fandt en lille platform i morænen i omkring 3900 meter og satte teltene op dér.

Det havde været snevejr og tåge siden vi ankom, men vi havde set fra Tom Nakamuras ekspeditionsrapport at vejret plejede at klare op i midten af november, så vi var fortrøstningsfulde. Efter nogle dage i den første lejr fortsatte vi op til vores anden lejr i 4500 meters højde. Den etablerede vi på bagsiden af et lille klippetårn på den ellers stejle moræneskråning. Som det eneste sted var der jord og græs her, men vi måtte bruge vores isøkser til at grave en platform ud så vi kunne få plads til et enkelt telt som vi måtte dele. Det eneste problem var dog at det blæste en del, så meget af den løse jord endte i vores drikkevand, når vi smeltede sne på vores gasbrænder.

Vi gjorde os så småt klar til at skære os fri af campen og fortsætte mod toppen i ren alpin stil med brug af bivuakker, men en hurtig optælling viste at vi ikke havde gas nok til resten af turen, hvis forbruget fortsatte som hidtil. Vi havde baseret vores beregninger på hvor længe nye gasdåser holder, men vi havde få fat i genfyldte gasdåser som ikke havde et ligeså højt tryk. Vi diskuterede situationen lidt frem og tilbage og til sidst sagde Carsten at han syntes Martin og jeg skulle fortsætte alene mod toppen. Han havde under hele

turen følt sig dårligt gående og ville ikke holde os tilbage.

Der var ikke så meget vi kunne sige til det fordi han havde fuldstændig ret i at vores chance for at nå toppen ville blive klart forbedret, hvis vi kun var to om gassen og kunne bevæge os hurtigt op og ned af bjerget. Det var helt sikkert en hård beslutning for Carsten, som havde fundet projektet i første omgang, men det var samtidig den eneste løsning hvis vi skulle bestige bjerget.

Dagen efter forlod Carsten lejren og gik ned i base campen, hvor vores to lokale hjælpere havde masser af forsyninger inklusive to kæmpe gasflasker, så de i hvert fald ikke led nød dernede.

Vejret var så småt ved at forbedre sig så Martin og jeg startede op ad østvæggen mod toppen den følgende dag.

Rutens første udfordringer var at traversere en stejl skråning af frossen jord. Vi blev nød til at få isøkserne frem og vi kunne på ingen måde sikre denne type klatring, så vi klatrede uden rebet i noget terræn man bestemt ikke skulle falde på. Godt trætte og beskidte kom vi dog over på den anden side og ind i den couloir vi havde udset os til at føre os videre op ad bjerget. Til at starte med var sneforholdene ganske okay, men jo højere vi kom desto tørre blev forholdene og til sidst måtte vi grave os igennem et tykt dække af løs sukkersne, som gjorde klatringen langsom og trættende. Vi klatrede uden brug af rebet for at kunne bevæge os hurtigere og desuden var klatringen ikke sværere end WI3 i enkelte passager.

Da det begyndte at blive mørkt så vi os om efter en mulig plads til vores lille bivuaktelt. På trods af halvanden times gravearbejde lykkedes det os ikke at få plads til mere end halvdelen af teltet i den stejle og meget løse sne, så vi måtte bare mase os godt sammen i det i forvejen meget lille telt. Vi havde steget 700 højde meter på en dag og kunne godt mærke dagens strabadser, så vi valgte at have en hviledag, så vi var bedre vænnet til højden længere oppe på bjerget, hvor vi vidste at den svære klatring for alvor begyndte.

Efter hviledagen var vi veludhvilede og klar til hvad der måtte komme og klatringen blev da også hård lige fra dagens første reblængde. Vi skiftedes til at føre mixede reblængder på meget løs klippe og ofte klatrede vi på noget skifer som var så råddent at vi kunne hamre vores isøkser ind i det og klatre det som var det is. Det eneste problem med dette var at det var fuldstændigt umuligt at sætte sikringer i. Andre gange var der dog sandsten med gode sprækker til at sætte sikringerne. Efter endnu en hel dags klatring sneg mørket sig ind på os. Vi kunne ikke se noget sted der var oplagt at bivakere på og da slet ikke noget sted der var stort nok til at vi kunne sætte teltet op, så det endte med at vi bare lagde os i soveposerne på nogle tilfældige klippeafsats i omkring 5500 meters højde og sørgede for at være bundet stramt ind i rebet.

Den næste dag klatrede vi den sidste couloir på østvæggen og var nu på den meget eksponerede nordlige grat. Stormen der mødte os på graten var overvældende, så vi måtte prøve at finde en bivak i læ på østsiden af graten og til vores held var der et lille

hyldesystem få meter under graten bag et klippetårn som vi kunne bruge. Desværre var pladsen så trang at der kun var plads til én person i teltet, så Martin fandt en lille klippeafsats i væggen som han kunne sove på. Vi var nu på graten i 5675 meters højde og havde set topgraten og kunne ikke få det til at passe med bjergets officielle højde på 6079 meter. Det så ud som om der ikke var mere end 100 højdemeter tilbage og vi troede at vi kunne nå toppen på nogle få timer den følgende dag.

Bjergkammen skulle vi følge i halvanden kilometer til toppen, men kraftig, hængeskavler og stenhård is på vestvæggen der skulle traverseres, gjorde det til en langsommelig affære. Den første del af dagens klatring bestod af let scrambling på klippe, men derefter fulgte isvæg efter isvæg som måtte forceres ved at frontpointe sig på tværs, fordi toppen af graten bestod af løse hængeskavler der ikke kunne være vores vægt.

Vi havde kun syv isskruer med, så førstemanden lavede et run-out med 20-30 meter mellem hver sikring og så parallelklatrede andenmanden med indtil alle isskruerne var sat og så byttede vi om.

Sådan fortsatte vi indtil vi nåede den første af to serac-vægge, hvor vi måtte sikre på almindelig vis. Den første isvæg var kun omkring 10 meter høj, men bestod af en underlig blanding af is og sne der gjorde det meget udfordrende at klatre. Desuden var væggen uregelmæssig og overhængende, så vi måtte traversere omkring de værste forhindringer og satte rigeligt med isskruer, fordi det ikke var til at vide hvad man kunne stole på. Den næste isvæg der førte op til det egentlige topgrat var noget mere overskuelig. Den var også overhængende, men bestod af tætpakket sne der havde en konsistens som flamingoplader, hvilket gjorde det legende let at klatre.

Det var først efter disse sidste forhindringer at det gik op for os at der ikke længere var noget der kunne stoppe os. Efter fire dages klatring, dårlige bivakker og konstant stres over om det overhovedet var muligt at nå toppen ad vores rute var det en befriende fornemmelse at vide at det nu bare var et spørgsmål om at sætte det ene ben foran det andet og så ville vi være de første mennesker på toppen af dette bjerg. Først ventede der dog et par falske toppe hvorfra man hele tiden kunne se en ny og højere top bagved, men til sidst kunne vi ikke komme højere. Den smalle grat gjorde det til en udfordring at få taget topfoto, fordi kanten bestod af løse hængeskavler der overhang mod øst, mens vestsiden bestod af spejlblank is.

Vi aflæste vores højdemålere til 5820 meter og ikke 6079 meter som var bjergets officielle højde og begyndte nedstigningen. Solen var ved at gå ned så vi skyndte os nedad, fordi inden længe ville mørket sætte en stopper for vores tempo. Vi nåede lige at nedklatret de to serac'er og så måtte vi have pandelamperne og de store jakker frem. Det havde blæst hele

dagen, men nu tog vinden til og kulden var til at mærke.

Vi måtte tilbageklatre hver eneste reblængde på graten og mørket og stormen gjorde bestemt ikke al den frontpointing lettere. Efter mange timer var vi tilbage på lettere terræn, hvor vi kunne vandre på selve kammen. For at spare tid blev der ikke sat sikringer, men snart nåede vi endnu et isfelt der måtte traverseres. Martin bøjede sig ned og skulle til at sætte en isskrue som første sikring på endnu en monoton istravers, da han pludselig mistede balancen i vinden og kurrede for fuld fart ned af den 1000 meter høje vestvæg. Alt hvad jeg nåede at registre var at lyskeglen fra hans pandelampe der begyndte at accelerere nedad omkring 30 meter foran mig i mørket. Helt instinktivt væltede jeg mig selv ud over østvæggen på den modsatte side af bjergkammen for at modvirke det træk der uvægerligt ville komme når Martins vægt blev fanget af rebet. Fangrykket var ikke specielt hårdt, hvilket måtte være på grund af rebets dynamik og fordi Martin kurrede over nogle klipper der har taget det værste af farten, men der var dog ingen tvivl om at jeg var blevet revet med, hvis jeg ikke havde ageret kontravægt på bjergryggens modsatte side.

Jeg råbte til Martin at han skulle lave en standplads, så jeg kunne nedklatre til der hvor han var. Lidt efter stod jeg ved siden af ham og spurgte til hvor han havde ondt og sikrede mig at han ikke var ved at gå i chok. Ud over en fiberjakke der var flået fuldstændigt fra hinanden, seriøs asfalt eksem, forstukne sener i det ene ben og en luns kød der manglede på en lillefinger var han okay. Vi hang i toppen af en kæmpe isvæg i 5700 meters højde midt om natten og i en storm, så vi skulle bare se at komme videre for ikke at fryse ihjel. Al vores bivakudstyr var flere timers klatring væk, så vi måtte klatre os varme. Trætheden kunne dog mærkes og flere gange måtte der hives i rebet for at vække personen i den anden ende som var faldet i søvn. Omsider fandt vi tilbage til vores bivakhynde i læ for stormen. Klokkeren var nu tre om natten og efter at have

smeltet lidt sne og fået noget at drikke faldt vi i en dyb søvn på hver vores klippeafsats.

Næste dag var vi stadig godt brugte og Martins smerter var for store til at fortsætte så vi tog en hviledag, hvor der blev spist, drukket og sovet. Nedstigningen ville blive rigtig lang fordi vi kun havde medbragt ét 70 meter halvreb, så vi kunne kun abseile 35 meter ad gangen. Martin havde det dog stadig så skidt dagen efter at vi valgte at lade han fire af på rebets fulde længde og så måtte jeg følge efter med to abseils eller nedklatre efter ham hvor jeg kunne. Det blev dog yderligere kompliceret af at Martin havde tabt sin rebbremse og måtte bruge en HMS-knude til at fire i. Dette snoede rebet, så nedstigningen blev endnu mere langsom og desuden havde han taget en del smertestillende, hvilket heller ikke ligefrem gjorde ham hurtigere.

På et af mine midtvejs ankre var jeg havnet i skifer som var næsten umuligt at sikre i og jeg måtte til sidst nøjes med en enkelt piton i løse flager der fleksede under min kropsvægt. Jeg kom pludselig i tanke om hvorfor jeg hader at abseile. Det er det eneste tidspunkt hvor man blindt må stole på sine sikringer og faktisk belaste dem uanset hvor dårlige de måtte være. Jeg havde dog testet den ved at hoppe lidt i den, mens jeg stadig var bundet ind i rebet der gik igennem abseilpunktet 35 meter over mig, så helt vanvittigt var det ikke, men det gjorde det nu ikke mere behageligt.

Et andet mindeværdigt abseil var fra et abalakov-anker lavet i 10 cm tyk is som startede med at sprække under belastning. Det

er ikke underligt at størstedelen af alle ulykker i bjergene sker på nedstigningen, når man er mest træt og uopmærksom og så skal tage beslutninger om hvilke sikringer der er acceptable at fire sig ned fra. Det var en kæmpe lettelse da det sidste abseil var overstået og vi var på terræn som vi kunne nedklatre. Vores rack var stort set brugt op og vi havde kun 4 ud af vores oprindelige 15 sikringer tilbage foruden at vi havde brugt næsten alle vores slynger til abseilankre på trods af at vi kun havde brugt én sikring for hvert anker.

Vi fandt vores telt i anden lejr længe efter solnedgang og kunne for første gang i seks dage sove på et plant underlag og uden sele på.

Dagen efter kom Carsten op for at hjælpe Martin ned med rygsækken til base campen og allerede den følgende dag kunne vi køre tilbage til Chengdu, hvor Martin blev kørt direkte på hospitalet for at få tjekket sine skader. Efter et par dage i Chengdu ville vi bare hjem og Martin var ligeglade med diverse scanninger som hospitalet ville foretage og besvær med forsikringsselskabet gjorde at vi endte med at købe en ny flybillet hjem for egen regning.

Alt i alt havde vi haft en fantastisk tur. Vi fik lavet en ubesteget top via en udfordrende rute og bevist at det rigtige eventyr stadig findes i en ellers kortlagt og udforsket verden. Hvad mere kan man ønske sig?